

دولت قبل سیاست «زمین سوخته» را برای دولت سیزدهم به اجرا گذاشته است

ابرو رشکستگی شرکت‌های دولتی میراث دردسرساز دولت روحانی

گروه اقتصادی، به جرأت می‌توان روز ۳۰ فروردین ماه امسال را یک نقطه عطف تاریخی برای اقتصاد ایران دانست. روزی که با انتشار صورت‌های مالی حسابرسی شده ۳۱۳ شرکت دولتی درهای این بخش به روی مردم بازشد. تا پیش از این مردم و کارشناسان تنها کلیاتی از چگونگی اداره شرکت‌های عریض و طویل دولتی می‌شنیدند، اما با انتشار صورت‌های مالی رسمی تمام جزئیات عملکرد این شرکت‌ها روی میز

از سوی بانک مرکزی صورت گرفت

انتشار فهرست بدهکاران بزرگ ۱۴ بانک دولتی و خصوصی

بانک مرکزی فهرست بدهکاران بزرگ ۱۴ بانک دولتی و خصوصی را منتشر و اعلام کرد که بتدریج همزمان با دریافت اطلاعات از سایر بانک‌ها، این لیست کامل‌تر خواهد شد.

بانک مرکزی دیروز در راستای اجرای ردیف ۱ بند «د» – احکام تنظیمی تبصره ۱۶– تسهیلات تکلیفی قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، آمار مقدماتی تسهیلات و تعهدات کلان (از بانک‌هایی که تاکنون دریافت شده) در پایان اسفندماه سال ۱۴۰۰ را منتشر کرد. اطلاعات منتشر شده تنها به‌منزله دریافت تسهیلات و تعهدات کلان از شبکه بانکی بوده و عدم ایفای تعهدات یاد شده در ستون مانده اصل تسهیلات – بدهی غیرجاری قابل مشاهده است. این اطلاعات، اولیه بوده و اقدامات مقتضی در

زمینه پایش و بهبود مستمر کیفیت آن، در دست اقدام و پیگیری بانک مرکزی است؛ همچنین اعلام شده که بتدریج همزمان با دریافت اطلاعات از سایر بانک‌ها، این لیست کامل‌تر خواهد شد.

فهرست بدهکاران بزرگ شامل بانک‌های اقتصادی‌نوین، مشترک ایران و ونزوئلا، پاسارگاد، پست بانک، تجارت، رفاه کارگران، سامان، سپه، قرض الحسنه رسالت، قرض‌الحسنه مهر ایران، کارآفرین، کشاورزی، گردشگری و ملت می‌شود. بانک‌های ملی، تجارت، صادرات، توسعه تعاون، مسکن، کشاورزی و پست بانک پیش از انتشار لیست ابربدهکاران بانکی توسط بانک مرکزی، اقدام به معرفی بدهکاران خود کرده بودند.

رئیس کل بانک مرکزی در نشست گروه ۲۴ تأکید کرد

رئیس‌کل بانک مرکزی در نشست رؤسای کل بانک‌های مرکزی کشور‌های عضو گروه ۲۴ (G۲۴)، وظیفه اصلی نهاد‌های پولی و مالی بین‌المللی را احیای اقتصادی جوامع آسیب‌دیده از کرونا و تقویت شاخص‌های مرتبط با توسعه پایدار کشورها برشمرد و گفت: بهبود و هدایت سرمایه‌گذاری‌های مولد به سمت اشتغال‌آفرینی باید به منظور افزایش رشد اقتصادی در دستور کار کشورهای گروه ۲۴ قرار گیرد. به گزارش بانک مرکزی، علی صالح‌آبادی در این نشست که به‌صورت مجازی برگزار شد، تصریح کرد: اقدامات نهادهای مالی بین‌المللی باید بر تقویت تجارت خارجی، حمایت از سرمایه‌گذاری‌های پایدار و خلق فرصت‌های اشتغال با توجه به مزیت‌های نسبی کشورهای درحال توسعه متمرکز باشد.

رئیس کل بانک مرکزی در این جلسه که محوریت بحث‌های آن «بهبود اقتصاد پایدار و فراگیر» بود با اشاره به ضرورت تقویت ارزش پول ملی کشورهای در حال توسعه، حمایت عملی از بازارهای نوظهور و ترویج مبادلات بازرگانی و تجاری میان آنان، تصریح کرد: اتخاذ راهکار تعمیق و توسعه مناسبات دو و چندجانبه بین‌المللی میان کشورهای عضو گروه ۲۴ باید برای مقابله با هرگونه بحران‌های احتمالی در دستور کار قرار بگیرد و نهادهای مالی همچون صندوق بین‌المللی پول هم موظفند طبق وظایف ذاتی‌شان، نقش محوری خود را در این زمینه ایفا کنند.

صالح‌آبادی همچنین با اشاره به ضرورت سرمایه‌گذاری‌های مولد کشورهای صادرکننده نفت در امور زیربنایی ملی و توسعه زیرساخت‌ها گفت: جمهوری اسلامی ایران آماده است در صورت رفع تحریم‌ها، ظرفیت تولید نفت خود را متناسب با شرایط بازار تنظیم کند زیرا این اقدام به بهبود چشمگیر سرمایه‌گذاری‌ها منجر می‌شود.

رئیس کل بانک مرکزی کشورمان در این نشست بین‌المللی همچنین تصویب اخیر صندوق ثبات و احیای اقتصادی در این گروه بین‌المللی را ابزاری مؤثر برای اصلاح ساختار تأمین مالی اعضا در حوزه‌های کلیدی برشمرد. گفتنی است ریاست سالانه گروه ۲۴ که تا سال پیش به‌مدت یک‌سال برعهده جمهوری اسلامی ایران بود از اکتبر ۲۰۲۱ به کشور عضو گوانتالا سپرده شده است. اعضای گروه ۲۴ از سه منطقه آسیا، آفریقا و امریکای لاتین هستند و در سال‌های گذشته نیز چهار کشور دیگر به آن اضافه شده‌اند. در این گروه مالی و پولی بین‌المللی، کشورهای جمهوری اسلامی ایران، هند، آفریقای جنوبی، ونزوئلا، الجزایر، آرژانتین، برزیل، کمبوجیا، کنگو، ساحل عاج، اکوادور، مصر، اتیوپی، گابن، غنا، گواتمالا، هائیتی، کینیا، نیجریه، لبنان، مکزیک، مراکش، پاکستان، پرو، فیلیپین، سریلانکا، سوریه، ترینیداد و توباگو عضو هستند. هم‌اکنون کشور چین عضو ناظر ویژه و کشورهای آنگولا، اندونزی، عربستان سعودی و امارات متحده‌عربی هم سایر اعضای ناظر گروه ۲۴ هستند.

سرپرست مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی در گفت و گوبا «ایران» خبر داد

ساخت صنعتی ۷۰۰ هزار واحد در شهرهای جدید

امضای تفاهمنامه برای استفاده از فناوری ساخت در طرح نهضت ملی مسکن اول دروردصنعتی سازی در ساخت وسازهای انبوه در کشور است. این تفاهمنامه میان شرکت عمران شهرهای جدید با هدف گسترش صنعتی سازی وورود فناوری‌های نوین در بخش ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن، با مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی منعقد شده است. ۶۰۸ هزار واحد طرح نهضت ملی مسکن در شهرهای جدید ساخته می‌شود که با ۱۰۰ هزار واحد طرح اقدام ملی مسکن در مجموع ۷۰۰ هزار واحد نهضت ملی مسکن در شهرهای جدید ساخته می‌شود.

«ایران» از معاملات سهام گزارش می‌دهد

کارنامه فروردین بورس با ۱۰ درصد رشد بسته شد

۱۰

گزارش «ایران» از طرح درج قیمت تولیدکننده.

تنش آبی میهمان ۳۰۰ شهر ایران

با سپری شدن ۲۱۰ روز از سال آبی ۱۴۰۱-۱۴۰۰، تا ۳۱ فروردین سال جاری، میزان بارندگی در کشور بر اساس شبکه ایستگاه‌های باران‌سنجی مبنای وزارت نیرو، به ۱۶۲/۸ میلیمتر رسیده…

۱۲

گل به خودی علیه صادرات محصولات کشاورزی

۹

«ایران» در گزارشی بررسی کرد

چرا برخی مشاغل استارت‌آپی شکست می‌خورند؟

۱۳

مالیات ۵۰۰ هزار خانه خالی تعیین شد

وصول ۳۰۶ هزار میلیارد تومان مالیات در سال ۱۴۰۰

رئیس سازمان امور مالیاتی کشور خبر داد: پارسال مجموع مالیات دریافتی ۳۰۶ هزار میلیارد تومان بود که به‌طور مستقیم به بودجه عمومی دولت واریز شد. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، داود منظور در گفت‌وگوی تلویزیونی برنامه صف اول شبکه خبر با بیان اینکه سازمان امور مالیاتی مجری مصوبات قانونگذار مجری مالیاتی است، گفت: در سال گذشته مجموعه مالیاتی که دریافت کردیم ۳۰۶ هزار میلیارد تومان بود که به‌طور مستقیم به بودجه عمومی دولت واریز شد که از این میزان ۳۰۰ هزار میلیارد تومان به‌صورت نقدی و مابقی هم به‌صورت اوراق تسویه خزانه برای تسویه مطالبات پیمانکاران از دولت با بدهی مالیاتی آنها بود.

وی افزود: بالغ بر ۴۵ هزار میلیارد تومان هم مالیات بر ارزش افزوده بود که به شهرداری‌ها پرداخت کردیم و مبلغ ۱۱ هزار میلیارد تومان هم استرداد مالیاتی داشتیم یعنی مالیات‌های اضافه را با توجه به اینکه صادرات معافیت مالیاتی دارد، مسترد کردیم چراکه صادرکنندگانی در دولت قبل مالیات پرداخت کرده بودند. به گفته وی، مالیات بر اشخاص حقوقی شامل مالیات مستقیم می‌شود که سال گذشته حدود ۱۰۷ هزار میلیارد تومان مالیات از شرکت‌ها وصول کردیم.

داود منظور، مالیات بر درآمدها را هم از مالیات‌های مستقیم دانست و گفت: این مالیات‌ها شامل مالیات بر درآمد حقوق و دستمزد کارکنان بخش دولتی و بخش خصوصی است که سال گذشته حدود ۳۵ هزار میلیارد تومان بود.

رئیس سازمان امور مالیاتی کشور گفت: مالیات بر مشاغل هم در شاخه مالیات‌های مستقیم است که شامل صاحبان حرف و شغل‌هایی است که شرکت نیستند و به‌صورت اشخاص حقیقی فعالیت می‌کنند که در سال گذشته مالیات دریافتی از آنان حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان بود.

وی افزود: مالیات اجرای کوچک‌تری هم دارد مانند مالیات بر مستغلات و… که حدود ۶۰ هزار میلیارد تومان مالیات بر درآمدها بود و مالیات بر ثروت هم شامل پایه‌های مالیاتی مثل مالیات بر نقل و انتقال است. مالیات بر خانه‌های لوکس، مالیات بر خودرو و…، که حدود ۱۸ هزار میلیارد تومان بود.

منظور ادامه داد: مجموع مالیات وصولی در مالیات‌های ارزش افزوده در سال گذشته حدوداً ۱۱۰ هزار میلیارد تومان بود، در بخش دیگر نیز مالیات بر سایر خدمات دریافت می‌کنیم مثل مالیات بر نقل و انتقال خودرو و… که حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان در سال گذشته وصول شده است.

رئیس سازمان امور مالیاتی کشور گفت: مجموعاً نسبت مالیات به تولید ناخالص ملی در کشور ما

نتایج پنهان و آشکار اعلام صورت‌های مالی شرکت‌ها

علی‌افضلی

کارشناس اقتصادی

اعلام عمومی صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی از دو منظر قابل تبیین است. نخست به چرایی انجام این اقدام می‌پردازیم. با توجه به اینکه شرکت‌های دولتی بخش بزرگی از اقتصاد و دولت را در ایران و بسیاری از کشورها تشکیل می‌دهند در نتیجه شفافیت این شرکت‌ها ذیل شفافیت نهاد دولت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

در گذشته شرکت‌های دولتی صورت‌های مالی خود را فقط به سازمان برنامه و بودجه ارائه می‌کردند چون دولت به عنوان مالک باید از جزئیات اطلاع پیدا می‌کرد. پس از مدتی قانونی وضع شد که مجلس نیز باید از صورت‌های مالی مطلع شود. تکلیف قانونی مجلس جهت سنجش عملکرد دولت زمینه تصویب چنین قانونی شد.

علاوه بر دولت و مجلس ضرورت این موضوع احساس شد که دو رکن دیگر یعنی رسانه‌ها و عموم مردم نیز صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی را در اختیار داشته باشند. رسانه‌ها در جایگاه دیده‌بان جامعه و با اتکا به وظیفه رصد و پایش کارایی شرکت‌ها و مردم به عنوان مالیات دهندگان نیز ضرورت داشت تصویری کلی از عملکرد شرکت‌های دولتی داشته باشند. با

این تفاسیر و با اتکا به دلایل مطرح شده می‌توان گفت اقدام درستی انجام شده است. پس از اطمینان از صحت این رویکرد به کارکردهای آن می‌پردازیم.

لازمه ارزیابی این مهم آن است که علاوه بر اطلاع از صورت‌های مالی اهداف و عملکرد شرکت‌ها نیز اعلام شود. این موضوع کمک می‌کند تا در حوزه وظایف تکلیفی شرکت‌ها نیز شفاف سازی صورت بگیرد.

در نخستین مواجهه گروه‌های مختلف با صورت‌های مالی ممکن است این پرسش مطرح شود که چرا برخی شرکت‌ها زیانده هستند اما اطلاع از اهداف شرکت‌های دولتی ما را به این موضوع رهنمون می‌کند که این شرکت‌ها در حوزه‌هایی همچون نظام یارانه‌ای حمایتی و سیاست‌های مالیاتی تکالیف سنگینی برعهده دارند و فشار قابل توجهی را متحمل می‌شوند. به همین دلیل شفافیت تا خود شرکت‌ها درباره میزان وظایف تکلیفی پاسخ دهند که زمینه شفافیت در امور دیگر هم فراهم می‌شود.

از سوی دیگر برخی شرکت‌ها نیز ممکن است ناکارایی خود را پشت مسئولیت‌ها و اهدافی که عنوان شد، پنهان کنند اما انتشار صورت‌های مالی در جامعه‌بویژه در جامعه کارشناسی سبب می‌شود تا به پشتوانه تحلیل کارشناسان اگر وظایفی خارج از تعهد بر شرکت‌ها تحمیل شده، تصحیح شود. همچنین بار دیگر مشخص شود هم‌چنان‌که چه اهدافی را در چه حوزه‌هایی باید دنبال کند و در آن زمینه عملکردش سنجیده شود. با این توضیحات پیش‌بینی می‌شود

در پی اعلام صورت‌های مالی شرکت‌ها یکسری اصلاحات قانونی در آینده اتفاق بیفتد. در جمع‌بندی نهایی می‌توان گفت در کام نخست ممکن است شرکت‌ها تحت فشار قرار بگیرند اما اگر منجر به اطلاع جامعه و کارشناسان از وظایف تکلیفی شرکت‌ها شود نتیجه آن حداقل در میان مدت این است که منجر به کاهش و معقول‌سازی فشار وارد شده بر شرکت‌ها خواهد شد.